

Sygn. akt **IC 98/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2021 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Żebryk

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2021 roku w Szczecinie

na rozprawie

z powództwa L. N.

przeciwko Koła (...) w S.

o zapłatę

1. umarza postępowanie co do kwoty 943 zł (dziewięciuset czterdziestu trzech złotych),
2. zasądza od pozwanego Koła (...) w S. na rzecz powoda L. N. odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 943 zł (dziewięciuset czterdziestu trzech złotych) od dnia 6 grudnia 2020 roku do dnia 16 lutego 2021 roku,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 387 zł (trzystu osiemdziesięciu siedmiu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt IC 98/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 stycznia 2021 roku powód L. N. wniósł o zasądzenie od Koła (...) w S. kwoty 943 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 6 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, iż dochodzone roszczenie stanowi odszkodowanie za szkodę łowiecką na uprawach kukurydzy powoda znajdujących się na terenie działki nr (...) S.. Pomimo ustalenia wartości szkody i wezwania do zapłaty, pozwany nie uiścił ww. należności na rzecz powoda.

W dniu 22 stycznia 2021 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany zaskarżył ww. nakaz zapłaty poprzez skuteczne wniesienie sprzeciwu, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwany wniósł nadto o odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania, a także rozłożenie świadczenia na raty.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, iż uznaje powództwo co do zasady i co do wysokości i w dniu 16 lutego 2021 roku dokonał zapłaty na rzecz powoda należności głównej w kwocie 7 745,56 zł, na którą składały się: kwota 943 zł tytułem naprawienia szkody łowieckiej, objętej protokołem szacowania (...), tj. roszczenia dochodzonego niniejszym pozwem oraz kwoty 6 802,56 zł tytułem szkody łowieckiej, objętej protokołem szacowania nr (...). Tym samym pozwany wypłacił powodowi wszelkie zaległe szkody łowieckie. Podał, iż brak na rzecz powoda terminowej płatności wynikał wyłącznie z problemów finansowych koła łowieckiego, związanych z epidemią koronawirusa SARS – COV 2 , która spowodowała , że Koło (...) znalazło się w nadzwyczajnej sytuacji materialnej, która nie może być porównywana z jakimkolwiek innym okresem od początku istnienia koła. W wyniku pandemii pozwany pozbawiony został głównych dochodów z polowań dewizowych. Z powodu zamknięcia granic i braku możliwości organizacji polowań zbiorowych działalność koła była zawieszona, a tym samym pozwany był pozbawiony możliwości uzyskania środków na spłatę zobowiązań z tytułu szkód łowieckich. Naturalną konsekwencją ww. okoliczności był przyrost populacji zwierzyny łownej, a co za tym idzie wzrost ilości i wartości szkód łowieckich. Zaznaczył, iż powód jest członkiem pozwanego koła i doskonale orientuje się w jego sytuacji materialnej, zaś przedstawiciele koła wielokrotnie prowadzili z powodem rozmowy w przedmiocie odroczenia płatności za część powstałych szkód, które powód zdawał się traktować ze zrozumieniem.

Pozwany stwierdził, iż nie dał podstaw do wytoczenia powództwa, dlatego też wniósł o odstąpienie od obciążenia go kosztami procesu poniesionymi przez powoda i rozłożenie ewentualnie zasądzonego świadczenia na raty.

Pismem z dnia 18 maja 2021 roku, w związku z zapłatą przez pozwanego kwoty roszczenia głównego , powód cofnął żądanie co do kwoty 943 zł - tytułem należności głównej. Jednocześnie oświadczył, że podtrzymuje roszczenie o świadczenie uboczne w postaci odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 6 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty, a nadto podtrzymał wniosek o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. N. na działce nr (...), ob. S. prowadzi działalność rolną w postaci uprawy kukurydzy.

Działka ta znajduje się na terenie obwodu łowieckiego, dzierżawionego przez pozwanego - Koło (...) w S..

Bezsporne.

W dniu 5 października 2020 roku powód zgłosił pozwanemu szkodę łowiecką w ww. uprawach.

W protokole szacowania ostatecznego szkody łowieckiej w uprawach rolnych nr (...) z dnia 5 listopada 2020 roku pozwany oszacował szkodę w kukurydzy, ustalając, że została ona wyrządzona przez dziki, jelenie, sarny. Obszar całej uprawy wynosił 3 ha, zaś obszar uprawy, która została uszkodzona - 3 ha. Pozwany ustalił, iż rozmiar szkody to 18,86 dt, zaś cena rynkowa za 1 q plon to 50 złotych. Wysokość odszkodowania została ustalona przez pozwanego na kwotę 943 złotych.

W szacowaniu uczestniczył pełnomocnik powoda N. S., syn powoda S. N. oraz R. B. za pozwanego wraz z rzeczoznawcą P. M..

Bezsporne, a nadto dowód:

- protokół nr (...), k. 10-11.

Powód, reprezentowany przez pełnomocnika N. S., pismem z dnia 26 grudnia 2020 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 943 złotych wraz z odsetkami w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Pozwany nie uiścił żądanej kwoty w zakreślonym terminie.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wezwanie do zapłaty, k. 12, 13.

W 2020 r. pozwane Koło (...) miało problemy finansowe związane z epidemią koronawirusa i pozbawieniem go głównych dochodów z polowań dewizowych.

Bezsporne, a nadto dowód:

-harmonogram spłaty kredytu oraz sprawozdania, k. 41-45 v.

W dniu 16 lutego 2021 roku pozwany zapłacił powodowi kwotę 943 złotych tytułem należności głównej w niniejszej sprawie.

Bezsporne, a nadto dowód:

- potwierdzenie przelewu, k. 22.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Rejonowego, żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie.

Niniejszym pozwem powód L. N. domagał się od Koła (...) w S. kwoty 943 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 6 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił przepis art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1683), zgodnie z którym dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny.

Pozwany nie kwestionował ani co do zasady ani co do wysokości odszkodowania należnego powodowi, ale dopiero w dniu 16 lutego 2021 roku dokonał zapłaty na rzecz powoda kwoty należności głównej 943 złotych tytułem naprawienia ww. szkody łowieckiej, ustalonej protokołem szacowania szkody z dnia 05 listopada 2020 r.

Wobec zapłaty na rzecz powoda kwoty należności głównej, w piśmie procesowym z dnia 18 maja 2021 r., powód cofnął żądanie w zakresie kwoty 943 zł. Sąd uznając cofnięcie za dopuszczalne w świetle przepisu art. 203 par.4 kpc, na podstawie art. 355 kpc w związku z art. 203 par. 1 kpc umorzył postępowanie co do kwoty 943 zł, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Powód podtrzymał jednakże powództwo w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty należności głównej od dnia 6 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty tj. 16 lutego 2021 roku oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Oceniając całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że roszczenie powoda w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 943 złotych od dnia 6 grudnia 2020 roku do dnia 16 lutego 2021 roku jest w pełni zasadne. Pozwany bezspornie pozostawał bowiem w opóźnieniu w zapłacie należności głównej dochodzonej przez powoda.

Zgodnie z treścią art. 46 c ust. 8 wyżej cytowanej ustawy, wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego **w terminie 30 dni od dnia sporządzenia protokołu z szacowania ostatecznego, od którego nie wniesiono odwołania.** W niniejszej sprawie ostateczne oszacowanie szkody miało miejsce w dniu 5 listopada 2020 roku, a zatem termin zapłaty odszkodowania przypadał na dzień 5 grudnia 2020 roku, zaś od dnia następnego, tj. 6 grudnia 2020 roku powód był uprawniony do naliczania pozwanemu odsetek ustawowych za opóźnienie. Roszczenie odsetkowe okazało się więc uzasadnione, albowiem pozwany w określonym ustawowo terminie nie uiścił bezspornej należności. Bez znaczenia pozostają przyczyny tego opóźnienia. Istotnym jest, iż

pozwane koło łowieckie pozostawało w opóźnieniu z wypłatą należnego powodowi odszkodowania, które podkreślić należy nie było sporne ani co do samej zasady ani co do wysokości.

Jednocześnie, z uwagi na charakter roszczenia odsetkowego i spłatę należności głównej przez pozwanego nie mógł zostać uwzględniony jego wniosek o rozłożenie zasądzonej należności na raty.

Z uwagi na powyższe, o odsetkach od kwoty należności głównej orzeczono w punkcie 2. sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w punkcie 3 sentencji, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Powód wygrał sprawę w całości, a więc strona pozwana winna zwrócić mu całość poniesionych przez niego kosztów. Na te koszty składały się zaś: opłata od pozwu w kwocie 100 zł, wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata, ustalone w stawce minimalnej na podstawie § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) w kwocie 270 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Łącznie więc należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 387 zł.

Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu stosownie do treści art. 102 k.p.c.

Instytucja odstąpienia od obciążenia strony przegrywającej kosztami postępowania przewidziana w art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Wyjątek niepodlegający wykładni rozszerzającej, wykluczający stosowanie wszelkich uogólnień i wymagający do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Przepis nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi. Jego zastosowanie znajduje uzasadnienie wyłącznie w szczególnych wypadkach, które każdorazowo podlegają ocenie przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 czerwca 2012 r. (I CZ 34/12, LEX nr 1232459), do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” w rozumieniu art. 102 k.p.c. należą okoliczności zarówno związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zalicza się np. charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, do drugich - sytuację majątkową i życiową strony, z zastrzeżeniem, że nie jest wystarczające powołanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu (tak też postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 lipca 2013 r. IV CZ 58/13, Lex nr 1396462; z 29 czerwca 2012 r. I CZ 34/12, Lex nr 1232459; z 1 grudnia 2011 r. I CZ 26/11, Lex nr 1101325).

Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie pozwany wskazał, że z uwagi na pandemię koronawirusa znajduje się w nadzwyczaj trudnej sytuacji majątkowej, co m.in. spowodowało, że pozwane koło łowieckie niemalże całkowicie pozbawione zostało dochodów. Z tej przyczyny pozwany popadł w zwołokę z naprawieniem szkody na rzecz powoda, jak również stanowi ona podstawę wniosku o zastosowanie instytucji z art. 102 k.p.c.

W ocenie Sądu, argumentacja pozwanego nie była wystarczająca do uwzględnienia jego wniosku o odstąpienie od obciążania kosztami postępowania. Przede wszystkim należy wskazać, że pozwane koło nie przedstawiło, mimo zobowiązania Sądu, całokształtu swojej aktualnej sytuacji majątkowej. Na skutek zobowiązania Sądu do ustosunkowania się do pisma procesowego strony przeciwnej z dnia 18 maja 2021 roku (w którym to strona ta pomimo cofnięcia roszczenia w zakresie należności głównej podtrzymała wniosek o obciążenie pozwanego kosztami postępowania w sprawie), pozwane koło celem wykazania swojej sytuacji majątkowej nadesłało dokumenty w postaci załącznika do umowy kredytowej z harmonogramem spłaty kredytu , bilans sporządzony na dzień 31 marca 2021 roku oraz dwa roczne sprawozdania z działalności koła łowieckiego za lata 2018/2019 i 2020/2021 .

Należy jednak wskazać, że pozwane koło nie przedstawiło wyciągów z rachunków bankowych, z których to dokumentów jednoznacznie by wynikało , jaki jest rzeczywisty stan konta pozwanego koła łowieckiego i jakie środki finansowe zostały zgromadzone w poprzednich latach, poprzedzających pandemię. Nie można bowiem wykluczyć, że strona pozwana w poprzednich latach wypracowała znaczną nadwyżkę środków pieniężnych, która umożliwiłaby uiszczenie należności w niniejszej sprawie. Ciężar dowodu w tym zakresie obciążał pozwanego, który wnioskował o odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania w niniejszej sprawie. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że pozwany posiada aktywa trwałe oraz obrotowe przekraczające kwotę 2 mln zł, co dodatkowo świadczy o tym, że sytuacja majątkowa strony nie jest na tyle zła , jak została przez nią przedstawiona. Dodatkowo podnieść należy , iż zarówno kwota żądania głównego , jak i kwota zasądzonych kosztów procesu , nie są kwotami znacznymi , których uiszczenie stanowiłoby nadmierne obciążenie dla budżetu takiego podmiotu , jakim jest koło łowieckie .

Wszystkie te okoliczności przemawiały za tym, iż w niniejszej sprawie brak było podstaw do zastosowania wobec pozwanego instytucji z art. 102 k.p.c.

Powyższe motywy legły u podstaw rozstrzygnięcia zawartego w treści wyroku z dnia 28 października 2021 r .

Sędzia Agnieszka Kuryłas